

Pressemeddelelse

D. 1. juli 2024

FN-forbud mod tung bunkerolie i Arktis fyldt med smuthuller

I dag forbydes skibes brug og transport af tung bunkerolie i Arktis. Det er en fordel for miljø, natur og klima. Desværre er forbuddet fyldt med smuthuller, hvorfor det først vil være effektivt i 2029 - 18 år efter det tilsvarende forbud i Antarktis. Der er derfor akut behov for national handling for at lukke smuthullerne her og nu. Her spiller både Danmark og Grønland en nøglerolle.

Regulering fyldt med smuthuller

Den 1. juli træder et FN-forbud mod skibes brug og transport af tung bunkerolie¹ i Arktis i kraft. Forbuddet blev besluttet af FN's Søfartsorganisation, IMO (International Maritime Organization), i 2021. Forbuddet skulle være en stor gevinst for miljø, natur og klima, da tung bunkerolie er et af verdens mest forurenende brændstoffer, der skaber enorm forurening fra skibe samt ved oliespild. Netop derfor blev skibes brug og transport af tung bunkerolie forbudt i Antarktis helt tilbage i 2011.

Desværre er forbuddet i Arktis slet ikke så godt som det lyder:

"Forbuddet er desværre fyldt med smuthuller, så 3 ud af 4 skibe enten automatisk fritages fra forbuddet eller blot kan fritages af Arktiske stater frem til 2029. Derfor er der behov for national handling. Grønland bør straks sikre, at Royal Arctic Line dropper tung bunkerolie. Grønlandske og danske havne skal straks indføre en høj havneafgift for alle skibe, der bruger tung bunkerolie i Arktis," siger seniorrådgiver Kåre Press-Kristensen fra Green Global Future, der i sin tid var med til at få forbuddet mod tung bunkerolie i Arktis vedtaget i IMO.

Stigende forurening

Arktisk Råd vurderer, at skibsfarten i Arktis er steget 37 procent de sidste 10 år, og at den samlede sejlede afstand i Arktis er mere end fordoblet i samme periode. Dette har betydet en markant øget forurening af det følsomme miljø i Arktis. Ligeledes bidrager skibsfartens udledning af sod direkte til klimaændringerne i Arktis, der går 2-3 gange hurtigere end på resten af planeten. Et stigende antal skibe i Arktis bruger ligeledes skrubbere, der samtidig bidrager markant til havforureningen.

"Skibsfarten i Arktis bør gribe d. 1. juli som en skelsættende mulighed for at demonstrere sin vilje til den grønne omstilling. I stedet for at gemme sig bag undtagelser, så bør rederierne skifte til lette brændstoffer (destillater) og montere effektive partikelfiltre. Præcis som vejtransporten har gjort i årtier. Det vil reducere udledningen af sod fra skibe i Arktis med over 90 procent," siger Dr. Sian Prior, chefrådgiver for Clean Arctic Alliance.

Yderligere info

Kåre Press-Kristensen, seniorrådgiver, Green Global Future, tlf. 22 81 10 27.

Green Global Future: www.greenglobalfuture.org & Clean Arctic Alliance: <https://cleanarctic.org/>

Mere om HFO-forbuddet i Arktis: <https://www.arctictoday.com/tag/heavy-fuel-oil-ban/>

¹ Branchebetegnelsen for tung bunkerolie er HFO: Heavy Fuel Oil.